

Redaktör: Lars Rombo

Nr 315, utskrivet v 48 2019

Kära läsare!

Nu pågår både en grundkurs och två uppföljningskurser – svettigt värre. Men det är som vanligt givande att ha diskussioner med auditoriet. Svar Igår lär sig om nyheter som han har missat, exempelvis att Finland inlett vaccination mot vattkoppor till barn med en unik dosering – först en dos med separat MPR och vattkoppsvaccin men sedan dos 2 i form av en kombination MPRV. Spännande!

Årets epidemi av dengue är ”största någonsin” i Belize, El Salvador, Honduras och Nicaragua, samtliga fyra länder ligger i Mellanamerika. Brasilien ligger på en besvärande femteplats.

Bra kommentar från läsekretsen om NOAK och tid för vaccination: På Janus info finns ju tydliga rekommendationer som i praktiken är helt omöjliga att följa, i alla fall under influensasäsong, och personligen tycker jag därmed helt meningslösa... Själva har vi varit pragmatiska sedan 2009 års influensasäsong och vaccinerar alla IM när de befinner sig på mottagningen oavsett när de tog sina tabletter. INGEN trycker i 10 min! som det står på Janusinfo men kanske 1-2 min.

Fråga: Har en familj som ska åka 1 vecka till Sydafrika och vistas 1 vecka i Krügerparken. Ska sedan åka vidare till Mauritius. Funderar på gula febern-vaccin som man måste ha om man kommer från ett land med risk. Men det finns väl ingen risk i Sydafrika så de riskerar väl inte att få en injektion när de åker in i landet, eller hur?

Svar: Nej de skall inte behöva vaccin eller intyg enligt officiella besked.

Fråga: Hur ser du på tyfoidvaccin till ett barn som ska åka till Filippinerna i slutet av december men fyller två år först i mitten av januari. Ska vara borta i en månad hos släktingar. OK att ge?

Svar: Gråzon men trots allt utanför indikationen. Jag skulle inte ge.

Fråga: Ang Eliquis och influensavaccin. Gäller det alla som står på Eliquis eller bara vid djup ventrombos? Ingen på VC har hört om detta tidigare. Gäller det alla blodförtunnande läkemedel? Är det verkligen nödvändigt att vänta timmen innan nästa Eliquis-dos?

Svar: Det blir en gråzon. Jag har aldrig sett något trassel oavsett tid men den regel som citeras finns ju. Man kan kompromissa och trycka hårt på stickstället några minuter...

Fråga: Det rör sig om en man född -57 som genomgick autolog stamcellstransplantation på grund av multipelt myelom för 24 månader sedan. Inga tecken till GVHD och ingen immunsuppressiv behandling. Han planerar en 8 dagars båtresa i Centralamerika som utgår från Florida. Han ska besöka Mexico, Nicaragua, Honduras och Costa Rica. Han reser om tre månader. Patienten har kontrollerat antikroppar mot mässling och han bedöms inte vara immun. Hur bör patienten vaccineras för bästa skydd under resan och på lång sikt? En dos nu, följt av en dos sex veckor innan avresa samt en dos om ett par år?

Svar: Han kan få en dos MPR nu och behöver nog ingen mer förrän om 5 år eftersom han inte har någon immunsuppressiv behandling. Mycket låg risk för mässling på resan.

Fråga: En 18-årig tjej undrar om ev interaktion Xolair och Ixiaro. Hon behandlas sedan april 2018 med Xolair mot kronisk urtikaria. Kommer på måndag för en boosterdos Ixiario inför resa till Filippinerna. Finns något att tänka extra på kring denna kombination? Vi planerar även behandling med Vivotifkapslar, Malarone och Dukoral och frågan får väl ställas även angående de kombinationerna...

Svar: Intressant fråga där info om ev samband med vaccineffekt undgår mig. Eftersom Xolair

hämmar IgE borde vacciner fungera. Någon interaktion med Vivotif eller liknande inkl Malarone finns inte.

Fråga: Vi har haft problem med vår kyl senaste dygnet och temperaturmätaren visade minus 4 grader i morse... Inget som syns på vaccinerna nu. Allt var fortfarande i flytande form när detta upptäcktes. Skall vi kassera allt?

Svar: Så tråkigt. Alla levande vacciner måste kasseras och jag skulle inte våga behålla något överhuvud taget. Har du ett stort lager av något vaccin kan du kontakta respektive fabrikant.

Fråga: 80-årig kvinna som i början enbart fick 2 doser TBE-vaccin (var då över 50 år). Fick FSME-immun dos 4 den 17/4-19, skulle enligt mig ha ytterligare en dos efter 2 månader men nekades detta på sin egen vårdcentral eftersom de tyckte att hon fått de doser hon ska ha, de rekommenderade dos 5 om 3 år.

Svar: Håller med dig.

Fråga: Idag träffade jag en medarbetare som arbetat sedan i höstas i Centralafrikanska republiken, Karakandji heter området. Av 7 svenskar i detta område har 5 drabbats av malaria trots malariaproylax. Min medarbetare var en av de drabbade. En del har haft Lariam och en del Malarone. Enl medarbetaren har alla som insjuknat tagit medicinen som de ska och inte haft t ex magsjuka innan som kan ha påverkat. Är detta ett område som är extra drabbat? Eller är det resistensutveckling vi ser?

Svar: Mest sannolikt är fel diagnos. I liknande fall har jag bett att få se tjocka droppen eller snabbtesterna och då har det alltid varit fel diagnos. Kan du kolla hur diagnosen har ställts?

Fråga: Patient har skurit sig på rostig plåt för 3 dagar sedan, fått diTebooster för 20 år sedan, visst ska han ha påfyllning även om det gått tre dagar?

Svar: Javisst, har han fått sina barnvaccinationsdoser är det med all sannolikhet tillräckligt med booster även om det blir sent.

Fråga: 24-åring kvinna uppvuxen i Somalia, till Sverige 2012. Tror sig aldrig ha blivit

vaccinerad, varken i Sverige eller hemlandet och kan inte hitta något i Svevac eller NPÖ, ingen anamnes från modern tillgänglig. Nu njursjuk och står på 55 mg Prednisolon sedan en tid. Man önskar starta Mabthera-behandling och önskar vaccination innan dess. Jag kan så klart kolla titrar men kanske svårt att lita på dessa under så kraftig Prednisolonbehandling. MPR vågar jag väl inte ge? Får kanske räkna med att hon haft det som liten eller blivit vaccinerad trots allt. Tetravac kan jag ju ge även om hon kommer svara dåligt, kanske inte ens är värt att försöka?

Svar: Förstår problemet. Titrar meningslösa i detta läge och MPR uteslutet. Tetravac etc är ofarligt men frågan är hur mkt skydd du får - dock inget att förlora. Två doser med en månads mellanrum om du hinner...

Frågor: Jag har frågor gällande gula febern, har två ärenden:

1. Är en man som är 57 år gammal. Han reser i arbetet till Brasilien och då till Sao Paulo och Brasilia. Han är borta cirka en vecka och han kommer troligen att resa en gång per halvår. Jag tycker att han ska vaccineras mot gula febern, har Du en annan åsikt?

2. Är en man på 61 år, han reser också i arbetet. Åker då till Rio de Janeiro, är borta en vecka, troligen i mars/april. Har ingen resa planerad, åker troligtvis inte i år. Här tänker jag att vi ska vänta med att vaccinera honom tills han vet om han ska resa, men han reser i slutet av gula febern-säsongen och det kanske bara blir en resa och då ska vi kanske inte vaccinera honom alls. Vad tycker du?

Svar: Din 57 års resenär skall resa fler gånger och då är det enklast att ge vaccin. Fall nummer 2 håller jag med om - vi vet inte ens säkert att han skall resa och då skulle jag avvakta med ställningstagande intill att vi vet mer.